

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 401/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, sudcu Petra Brňáka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Sabínou Hodoňovou, Mariánske námestie 31, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 31/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom

pod sp. zn. 7 C 31/2006 od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 355/2014 z 10. septembra 2014 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 454,74 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a sedemdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Sabíny Hodoňovej, Mariánske námestie 31, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 401/2016-9 z 15. júna 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 31/2006 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 7 C 31/2006 od 24. marca 2006 vedené súdne konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

3. Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 355/2014 z 10. septembra 2014 vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa v namietanom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 1 500 € a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 €.

4. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že po spomínanom náleze sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie 11. marca 2015, ktoré bolo odročené na 22. apríl 2015. Následne bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie 23. júna 2015, ktoré sa však nevykonalo z dôvodu, „*aby neboli spôsobené prietahy v konaní*“. Posledné pojednávanie určené na 8. jún 2016 sa tiež nekonalo z dôvodu, že sťažovateľ trval na kontrolnom znaleckom dokazovaní. Od podania predchádzajúcej sťažnosti (máj 2014) uplynuli dva roky a vo veci nebolo meritórne rozhodnuté.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, aby vo veci vydal tento nález:

„1. Právo [REDAKOVANÉ] na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn.: 7 C/31/2006 porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10 000,- EUR, ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril za okresný súd jeho podpredseda listom sp. zn. Spr. 1088/16 z 29. júna 2016, v ktorom okrem chronológie úkonov od začiatku konania uviedol: „*Predmetom konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Takýto spor je skutkovo zložitejší a svojou povahou náročný na dokazovanie, pretože je potrebné nielen zistiť okruh vecí patriacich do BSM účastníkov, ale*

aj ich hodnotu ku dňu zániku. V konaní bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. V spise sa nachádza množstvo nesúhlasných stanovísk účastníkov k predmetu konania. Taktiež bolo potrebné vypočuť svedkov. Sám sťažovateľ prispel prietahom v konaní tým, že neposkytol potrebnú súčinnosť znalcom ustanoveným v konaní. V dôsledku neodôvodnene podanej námietky zaujatosti bolo odročené napr. pojednávanie 25.3.2008 a taktiež bol súd viackrát konfrontovaný aj s inými procesnými úkonmi sťažovateľa [(požiadal dvakrát o oslobodenie od sup (pravdepodobne ide o skratku súdnych poplatkov, pozn.), nesúhlasil s priznaním odmeny súdnemu znalcovi)], podával opravné prostriedky proti iným procesným rozhodnutiam súdu napr. o uložení poriadkovej pokuty, nepriznaní oslobodenia od sup (pravdepodobne ide o skratku súdnych poplatkov, pozn.) a podobne. Spis bol viackrát zasielaný na odvolací súd, pričom vo väčšine prípadov nebol úspešný. Všetky tieto okolnosti prispeli k samotnej dĺžke konania.“

7. Právna zástupkyňa sťažovateľa sa k vyjadreniu okresného súdu vyjadrila podaním doručeným ústavnému súdu 11. augusta 2016. Súčasťou vyjadrenia bolo aj vyjadrenie sťažovateľa z 5. augusta 2016. Vo vyjadreniach sa okrem iného uvádza:

„... k jednotlivým úkonom, ktoré sú obsiahnuté vo vyjadrení OS CA v rozpätí od 24. marca 2006 do 11. júla 2014 sa Ústavný súd... vyjadril v náleze sp. zn.: I. ÚS 355/2014-29 zo dňa 10. septembra 2014..., v ktorom ÚS SR dospel k záveru, že tieto úkony mali charakter neefektívneho a nehospodárneho konania v kontexte neprimerane dlhého osemročného konania.

Ďalej v predmetnom náleze ÚS SR konštatuje, že je neakceptovateľné, že OS CA dosiaľ (t. j. ku dňu vydania nálezu - 10. septembra 2014) nerozhodol rozsudkom.

Od 11. júla 2014 do dnešného dňa boli OS CA realizované úkony, avšak ani ku dňu vyhotovenia tohto podania, t. j. k 8. augustu 2016 súd vo veci nevydal rozsudok. Konanie, ktoré ÚS SR v náleze vyhodnotil ako nie právne zložité tak trvá už viac ako desať rokov a päť mesiacov bez toho, aby bolo vo veci aspoň jedenkrát rozhodnuté rozsudkom.

Úkony vykonané OS CA od 11. júla 2014 do 7. júna 2016 sú tak v zmysle vyššie uvedených záverov ÚS SR neefektívne a nehospodárne.

Vyššie uvedené potvrdzuje skutočnosť, že od 11. júla 2014 do 8. decembra 2014 OS CA (čo je takmer 5 mesiacov) vykonával len úkony týkajúce sa zabezpečenia správ od bankových inštitúcií.

Po obdržaní týchto správ a vydaní uznesení o priznaní náhrad za poskytnutie informácií (posledné uznesenie o priznaní náhrady bolo vydané dňa 8. decembra 2014) súd vykonal ďalší úkon až dňa 20. januára 2015 (čo je takmer 1 a pol mesiaca od predchádzajúceho úkonu), ktorým nariadil pojednávanie vo veci samej na 9. februára 2015, ktoré odročil na 11. marca 2015.

Od vyžiadania správ od bankových inštitúcií do uskutočnenia pojednávania tak uplynula doba 8 mesiacov.

Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že OS CA sa dňa 20. augusta 2015 dozvedel o odmietnutí vykonania znaleckého posudku. Od tohto uznesenia do vydania uznesenia o ustanovení nového znalca uplynulo ďalších takmer 10 mesiacov.

Z vyjadrenia OS CA vyplýva, že vyjadrenie navrhovateľky bolo realizované 22. októbra 2015, pričom trvalo viac ako 3 mesiace, t. j. do 29. januára 2016, kým OS CA toto vyjadrenie navrhovateľky zaslal odporcovi na vyjadrenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností máme za to, že úkony OS CA aj napriek existencii nálezu ÚS SR sp. zn.: I. ÚS 355/2014-29 zo dňa 10. septembra 2014 sú neefektívne a neekonomické.

V dôsledku vyššie uvedeného konania OS CA trvá konanie o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov viac ako 10 rokov bez toho, aby bol vo veci vydaný rozsudok...“

Vo vyjadrení sťažovateľa z 5. augusta 2016 sa uvádza:

„OS v Čadci svoje vyjadrenie pod zn. Spr. 1088/16 zo dňa 29.6.2016 k preťahom v konaní 7C 31/2006 sa zbytočne vyjadroval pred 9.2.2014 - toto obdobie sa už raz riešilo, ako to i OS konštatuje. OS písal tendenčné a zaujato - správne si mal vypísať iba svoje úkony, ktoré vykonal a na akej strane sú v spise, aby sa dali odkontrolovať- čo by sa podstatne zredukovalo. Keďže k jednotlivým úkonom dala komentár jedna strana, potom taký istý komentár má právo podať i druhá strana.

Takže podľa môjho názoru:

- samotná dĺžka konania - vyše 10 rokov jednoznačne dokazuje prietahy v konaní a pritom konanie nie je zďaleka skončené, a takú dlhú dobu je porušované vlastnícke právo, tiež si treba uvedomiť, čo nakoniec z majetku nakoniec ostane po takej dobe.

- prietahy v konaní sú z toho dôvodu, lebo ide o ovplyvnený proces s predom dohodnutým výsledkom ako všetky doteraz, lebo:

- do BSM je vedomo a úmyselne zaradené i veci ktoré nie sú moje a neboli nadobudnuté zo spoločných peňazí, teda do BSM nepatria podľa § 143 OZ a naopak čo ja uvádzam, že patrí do BSM, tak to zaradené nie je a navrhnuté dôkazy z mojej strany nie sú akceptované,

- ak znalecký posudok je drahší, ako hodnota vecí, ktoré ohodnocuje - čo to znamená odpovedzte si sami - ako porušuje sudca svoje povinnosti, čiže ani všetok majetok, ktorý je v BSM nepokryje náklady znalcov,

- ako znalec môže niečo ohodnotiť, čo ani nevidel??? - jednoznačne nepravdivý znalecký posudok - a ako musel byť ovplyvnený, aby také niečo urobil - kto zjedná nápravu?

- OS i týmto chce zlikvidovať moju osobnosť, lebo ovplyvnením procesom mám z BSM iba asi 3 bezcenné drobnosti, pričom nemám ani prístup k osobným veciam a nemôžem so zvoliť ani správcu mojej polovice bytu.

Keďže máte samotný spis, pozrite si moje vyjadrenie z 13.8.2015 a zistíte ako protiprávne postupuje súd - pri uznávaní úhrad bankám a pri uznávaní znalečného pri znaleckých posudkoch súd nedodržuje zákonom stanovené normy, teda z tohto prípadu si robí s. r. o. nielen exmanželka, overte si či hovorím pravdu.

Viem, že Ústavný súd SR sa nebude zaoberať meritom, teda ani predmetom tohto môjho vyjadrenia - ale ak chce pôsobiť preventívne, tak by podľa môjho názoru mal a nespoliehať sa na Krajský súd, alebo pokiaľ to na Ústavný súd znova nepríde ale v merite vecí, aby konanie netrvalo ďalších 10 rokov. “

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

II.

9. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu predloženého na previerku 6. júla 2016 ústavný súd zistil, že po vydaní nálezu ústavného súdu (pozri body 3 a 7) okresný súd vykonal vo veci tieto podstatné procesné úkony:

- 8. december 2014 – priznal náhradu [REDAKOVANÉ], za poskytnutie bankovej informácie,

- 20. január 2015 – nariadil termín pojednávania na 9. február 2015 a vyzval navrhovateľku na predloženie listinného dôkazu, ktorá ho predložila 16. februára 2015,

- 9. február 2015 - uskutočnil pojednávanie, na ktorom vypočul strany sporu a svedkov (č. l. 717 až č. l. 722) a pojednávanie odročil na 11. marec 2015 na účely predvolania ďalších dvoch svedkov,

- 11. marec 2015 – pojednávanie bolo po vypočutí navrhovateľky, sťažovateľa a jedného svedka odročené na 22. apríl 2015 na účely opätovného predvolania svedka, ktorý sa pojednávania nezúčastnil,

- 22. apríl 2015 – pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania navrhnutého sťažovateľom,

- 23. jún 2015 - pribral Ústav súdneho inžinierstva Žilina (ďalej len „ústav“) na stanovenie všeobecnej hodnoty trojizbového bytu v [REDAKOVANÉ] a vyjadrenie k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] z roku 2009, s ktorým sťažovateľ nesúhlasil,

- 31. júl 2015 - sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu o zložení zálohy (preddavku) na trovy dokazovania v sume 1 000 € a 13. augusta 2015 (č. l. 765) podal návrh na opravné uznesenie, pretože nesúhlasil s výškou preddavku a uviedol, že zaplatil okresnému súdu preddavok iba v sume 400 €,

- 20. august 2015 – znalecký ústav odmietol vykonať kontrolný znalecký posudok – objektívna nemožnosť vykonať znalecký posudok v lehote 60 dní,

- 2. september 2015 - vyjadrenie ústavu bolo zaslané sťažovateľovi, ktorý doručil stanovisko okresnému súdu 10. septembra 2015,

- 24. september 2015 – výzva pre navrhovateľku k vyjadreniu ústavu (22. októbra 2015 – doručená odpoveď navrhovateľky),

- 29. január 2015 – vyjadrenie navrhovateľky bolo zaslané sťažovateľovi, ktorý zaslal odpoveď 12. februára 2016,
- 18. február 2016 – vyjadrenie sťažovateľa bolo zaslané navrhovateľke (7. marca 2016 – doručená odpoveď navrhovateľky),
- 14. marec 2016 – sťažovateľovi bola zaslaná výzva, aby sa vyjadril k podaniu navrhovateľky zo 7. marca 2016 a aby označil dôkazy, ktoré navrhuje vykonať,
- 29. marec 2016 – sťažovateľ doručil vyjadrenie na predloženie dôkazov, trval v ňom na vykonaní kontrolného znaleckého dokazovania a navrhol vypočúť pôvodného znalca Ing. Blendovského,
- 25. apríl 2016 – okresný súd určil termín pojednávania na 8. jún 2016 (pojednávanie sa nekonalo z dôvodu trvania požiadavky sťažovateľa na nariadení kontrolného znaleckého dokazovania),
- 7. jún 2016 – bol ustanovený nový súdny znalec [REDACTED] – uznesenie o vypracovaní posudku v lehote 30 dní bolo doručené znalcovi 13. júna 2016,
- 6. júl 2016 – spis bol doručený ústavnému súdu na nahliadnutie (súvisí aj s vecou II. ÚS 560/2016).

III.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

13. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 31/2006, a to predovšetkým v čase od 20. októbra 2014 (prieťahy v konaní okresného súdu v čase pred týmto obdobím ústavný súd už vo veci sp. zn. I. ÚS 355/2014 posudzoval, pozn.), dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

15. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý

platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „*súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb*“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „*súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania*“.

16. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

16.1 Kritérium zložitosti veci ústavný súd bližšie už nehodnotil, pretože tak urobil v spomínanom náleze (pozri bod 11), na uvedené hodnotenie aj odkazuje.

16.2 Správanie sťažovateľa v tomto období ústavný súd vyhodnotil ako aktívne, ale na druhej strane jeho aktivita prispela k predĺženiu konania. Napríklad návrh sťažovateľa na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania 22. apríla 2015 (č. l. 754) znaleckým ústavom v súvislosti so stanovením všeobecnej hodnoty 3-izbového bytu s pozemkom z dôvodu nesúhlasu s ohodnotením bytu patriaceho do BSM nemohol byť realizovaný, pretože tento ústav, ktorý následne okresný súd pribral do konania, odmietol vykonať znaleckú činnosť z objektívnych dôvodov, a vo svojom vyjadrení dokonca uviedol, že tento prípad nepovažuje podľa § 19 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za obzvlášť závažný vyžadujúci si osobitné vedecké posúdenie (byt s pozemkom bol už raz

v konaní ohodnotený 7. apríla 2009 znalcom [REDACTED] a znalecký posudok na č. l. 295 a nasl. vtedy predložený 28. apríla 2019 na vyjadrenie sťažovateľovi nebol zo strany sťažovateľa rozporovaný, pozn.), najmä čo sa týka určenia ceny bytu a pozemku oceneného znalcom spolu na 590 469,60 Sk, keď v bode 5 svojho vyjadrenia z 31. mája 2009 (č. l. 349) uviedol: „*Za tú cenu ak s ňou navrhovateľka súhlasí odkúpim jej vlastnícky podiel, aj keby som si mal zobrať úver!*“ (navrhovateľka na výzvu okresného súdu vyjadriť sa k tomuto znaleckému posudku v stanovenej lehote 15 dní od prevzatia vtedy tiež nereagovala, resp. nemala vecné výhrady, pozn.). Sťažovateľ (aj navrhovateľka) tak stále naťahujú čas, a aj po vydaní nálezu nie sú schopní vzájomne komunikovať, majú protichodné stanoviská a nevedia sa dohodnúť na rozumnom rozdelení a vyporiadaní BSM, čo im možno pripísať na ťarchu. Napríklad, ako vyplýva z príloh a spisu okresného súdu, na pojednávaní 9. februára 2015 sa účastníci dohadovali na cenách hnutelných vecí tvoriacich BSM, ktoré boli zakúpené v roku 1985 (napr. farebný televízor, videorekordér, chladnička s mrazničkou Calex), plynový varič zakúpený v roku 1996 v cene 300 Sk, fotoaparát z roku 2000 a podobne, a na tomto pojednávaní a tiež na pojednávaní 11. marca 2015 sa vyjadrovali aj k cene „*PC a pokladne*“ zakúpených ešte v roku 2002 (sťažovateľ navrhoval aj ohodnotenie tejto pokladne znalcom). Dňa 22. apríla 2015 okresný súd pojednávanie tiež odročil na neurčito z dôvodu nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania navrhnutého práve sťažovateľom.

16.3 Čo a týka posudzovania postupu okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že po vydaní nálezu ústavného súdu okresný súd síce spočiatku konal [uskutočnili sa dve relevantné pojednávania v roku 2015 – pozri bod 9), čo možno v kontexte okolností prípadu považovať za splnenie si povinností konať uložených nálezom], ale na druhej strane už nemožno akceptovať jeho neefektívny a nesústredený postup v inom období, a to od odročenia pojednávania 22. apríla 2016 na účely nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania, ktoré nariadil 23. júna 2015, až do 7. júna 2016, keď tak urobil druhýkrát. Okresný súd si mal najprv vopred pred pribratím znalca overiť, či znalecký ústav môže aj reálne vykonať znalecké dokazovanie podľa § 16 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a bez skúmania tejto možnosti nemal pristúpiť na návrh prednesený

sťažovateľom. Súčasne si mohol tiež zistiť, aká je reálna cena nehnuteľnosti v súčasnosti prostredníctvom realitných kancelárií. Znalecké dokazovanie bolo iba jednou z možností zistenia tejto ceny na účely konečného vypořádania BSM a vydania rozsudku.

Ústavný súd hodnotí preto toto obdobie od nariadenia znaleckého dokazovania ako nekoncentrované a neefektívne, keďže okresný súd nekonal v intenciách záverov nálezu ústavného súdu.

17. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania (strán sporu). Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

18. Vzhľadom na už uvedené dôvody uvedené v bodoch 16.2 a 16.3 ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 31/2006 od právoplatnosti nálezu porušené boli (bod 1 výroku nálezu).

19. V nadväznosti na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 355/2014 z 10. septembra 2014 ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia však už neprikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, pretože tak urobil už v tomto náleze.

20. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj finančné zadost'učinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadost'učinenie v sume 10 000 €, pretože „stav právnej

neistoty nebol do dnešného dňa riadne odstránený a v danom prípade trvá už viac ako 10 rokov a dva mesiace a to napriek tomu, že Ústavný súd... už raz prikázal súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov...“.

21. Vzhľadom na okolnosti danej veci (opierajúc sa aj o nález sp. zn. I. ÚS 355/2014) ústavný súd dospel k názoru, že len opätovné konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľa, pretože okresný súd vo veci samej nerozhodol rozsudkom ani po ďalších 19, resp. 22 mesiacoch od vydania nálezu ústavného súdu. Takýto prístup všeobecných súdov k nálezom ústavného súdu a k odstraňovaniu príčin vedúcich k záverom o porušovaní základných práv účastníkov ohrozuje dôveru občanov k princípom právneho štátu.

Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci (zohľadňujúc aj správanie sťažovateľa a postup okresného súdu v bodoch 16.2 až 16.3) považuje za primerané v sume 1 000 €, keďže v septembri 2014 bolo sťažovateľovi za predchádzajúce obdobie priznané finančné zadosťúčinenie v sume 1 500 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

22. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťúčinenie nad ústavným súdom priznanú sumu. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

23. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaného porušenia práva úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátkou JUDr. Hodoňovou v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1

písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €. Odmena za jeden právny úkon vykonaný v roku 2016 je 143 €, spolu s režijným paušálom 8,58 € predstavuje sumu 151,58 €. Odmena advokátke za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 3 úkony právnych služieb a 3 x paušálna náhrada) predstavuje sumu spolu 454,74 €. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde) tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

24. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 14. septembra 2016